

Ideella föreningen Klässbols
högstadium
Ö:a Esplanaden 16
671 32 ARVIKA

2006-05-10
1 (2)
Dnr 54-2005:3442

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Klässbols Högstadium i Arvika

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Klässbols Högstadium i Arvika kommun. Besök gjordes i skolan den 27 januari 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och elever att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets hemsida (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana allvarliga brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 2006-08-10 skall Klässbols Högstadium redovisa till Skolverket, enheten i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Klässbols Högstadium har tillgång till en kostnadsfri och tidsenlig utbildning som väl motsvarar den som ges inom det offentliga skolväsendet.

Skolans pedagogiska verksamhet tar sin utgångspunkt från de nationella målen och Lpo 94. Inspektörerna är positiva till att skolan aktivt och ofta arbetar ämnesövergripande. Inspektörerna bedömer att eleverna har goda möjligheter till inflytande vid skolan och att skolans värdegrundsarbete är gott.

Inspektörerna konstaterar att elevernas resultat ligger i linje med eller något över snittet för riket.

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Lärarna bör fortlöpande diskutera skolans mål med eleverna.
- De lokala ordningsreglerna bör i högre grad diskuteras och förankras så att samtliga elever förstår varför reglerna finns.
- Skolan bör bättre följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Skolan bör diskutera sitt bedömnings- och betygssättande arbete för att säkerställa att detta arbete enbart utgår från relevanta underlag.

Följande områden inom huvudmannens verksamhet visar sådana allvarliga brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan måste upprätta åtgärdsprogram för samtliga elever som är i behov av särskilt stöd (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).

På Skolverkets vägnar

Maria Mindhammar
Enhetschef

Erik Bergeå
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Tomas Erlandsson deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Arvika kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i Klässbols Högstadium

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av utbildningsresultaten	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Klässbols Högstadium den 27 januari 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 2004.

Inspektionen inriktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga gällande författningar.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels hämtat ur den dokumentation som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels ur den information som framkommit vid inspektionsbesöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts. Huvudmannen för Klässbols Högstadium har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Vid inspektionsbesöket intervjuades rektorn, flertalet lärare, elever, ett fåtal föräldrar via telefon samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Arvika kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har vid flera tillfällen haft kontakt med skolans huvudman och besökt verksamheten, men kommunen lyfter inte fram något särskilt att rapportera om skolans verksamhet.

Beskrivning av skolan

Klässbols Högstadium	Antal elever
Grundskola	97

Skolverket godkände Klässbols Högstadium i Arvika kommun som en fristående grundskola för årskurserna 7–9 genom beslut (dnr 43-2003:975) den 19 februari 2004. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolans inriktning är allmän med estetisk- och idrott/friskvårdsprofil. Huvudman för skolan är Ideella föreningen Klässbols Högstadium med organisationsnummer 874002-0212.

Verksamheten vid Klässbols Högstadium startade läsåret 2004/05 och omfattar årskurserna 7–9.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 97 elever. Cirka 60 procent av eleverna går i årskurs 7. De flesta av skolans elever är folkbokförda i Arvika kommun, men skolan har även elever från angränsade kommuner.

Skolan är belägen i centrala Arvika i en byggnad som tidigare var en kommunal skola. Huvudmannen har även beviljats tillstånd att starta en fristående gymnasieskola i anslutning till den befintliga skolan.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Klässbols Högstadium och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Klässbols Högstadium har tillgång till en kostnadsfri utbildning som väl motsvarar den som ges inom det offentliga skolväsendet. Inspektörerna är positiva till att skolan aktivt och ofta arbetar ämnesövergripande. Inspektörerna bedömer att eleverna har goda möjligheter till inflytande vid skolan och att skolans värdegrundarbete är gott.

Inspektörerna konstaterar att elevernas resultat ligger i nivå med eller något över snittet för riket.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Lärarna bör fortlöpande diskutera målen med eleverna.
- De lokala ordningsreglerna bör i högre grad diskuteras och förankras så att samtliga elever förstår varför reglerna finns.
- Skolan bör se över hur den bättre kan följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.
- Skolan bör diskutera sitt bedömnings- och betygssättande arbete för att säkerställa att detta arbete enbart utgår från relevanta underlag.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brist snarast skall åtgärdas.

- Skolan måste upprätta åtgärdsprogram för samtliga elever som är behov av särskilt stöd (1 a kap 5 a §. förordningen om fristående skolor).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Verksamheten är planerad utifrån de nationella målen. Personalen har diskuterat målen i samband med bearbetningarna av de lokala kursplanerna och arbetsplanen. Enligt inspektörernas bedömning är lärarna medvetna om sitt uppdrag. Elevernas kännedom om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna är i huvudsak god. Någon gång presenteras målen endast i början av skolarbetet, men oftast fortlöpande under året. Därför förstår oftast eleverna kopplingen mellan målen och undervisningen som bedrivs. Inspektörerna bedömer dock att skolan mer konsekvent bör diskutera målen fortlöpande med eleverna.

Huvudmannen har inkommit med uppgifter om resultaten avseende 2005 års nationella prov i årskurs 9 och dessa visar att flertalet elever når målen i engelska, matematik och svenska. Det genomsnittliga meritvärdet för alla ämnen för 2005 var 218 vilket är betydligt högre än det genomsnittliga meritvärdet för riket under samma år. Dessa resultat skall dock ses mot bakgrund av att det endast var nio elever i årskurs 9.

Skolledning och personal markerar tydligt för inspektörerna att ingen form av kränkande behandling accepteras på Klässbols högstadium. Enligt inspektörernas bedömning når skolan goda resultat med arbetet kring normer och värden och samtliga elever som inspektörerna samtalar med upplever att skolan är trygg både fysiskt och psykosocialt. Skolan har även verktyg för att följa upp de mål och riktlinjer som uttrycks i Lpo 94 avseende normer och värden.

Sammanfattning

Enligt inspektörernas bedömning är verksamheten planerad utifrån de nationella målen. Inspektörerna bedömer också att elevernas medvetenhet om målen i läroplanen och de nationella kursplanerna är gott. Målen måste dock fortlöpande diskuteras mellan lärare och elev. I övrigt bedömer inspektörerna att skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall

förmedla och att skolan i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill granskas om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Som tidigare nämnts orienteras eleverna om utbildningens mål och krav och eleverna deltar i urval av stoff och arbetsformer med utgångspunkt i målbeskrivningar från läroplan och kursplaner. Enligt inspektörernas bedömning har eleverna goda möjligheter till inflytande vid skolan. Elevernas inflytande omfattar både undervisningen och organisationen. Samtliga elever har anonymt medverkat i att ta fram delar av skolans ”tio budord”. Budorden innehåller regler för den fysiska- och psykiska arbetsmiljön. Inspektörerna bedömer, efter att ha pratat med eleverna, att dessa regler i högre grad bör diskuteras och förankras så att samtliga elever förstår varför reglerna finns. I övrigt bedömer inspektörerna att skolan arbetar för att ge eleverna ett successivt större inflytande i takt med ålder och mognad.

Skolan arbetar aktivt med att förebygga och motverka kränkande behandling. Arbetssätten för detta arbete finns nedtecknat i skolans olika handlingsprogram. Skolan har ett handlingsprogram mot mobbning och annan kränkande behandling, en plan mot sexuella trakasserier och en plan mot rasism och främlingsfientlighet. Inspektörerna vill i detta sammanhang påpeka att begreppet kränkande behandling omfattar såväl mobbning som sexuella trakasserier, rasism och främlingsfientlighet. Inspektörerna bedömer utifrån att ha samtalat med skolledningen, lärarna och eleverna att skolans arbetssätt väl svarar upp mot skolans uppdrag att arbeta med värdegrundsfrågor enligt Lpo 94.

Skolans lokala arbetsplan innehåller metoder för hur skolan skall arbeta med visioner och mål. Den innehåller även rutiner för skolans arbete med värdegrunden, elevernas ansvar och inflytande, samverkan mellan skola och hem, övergång och samverkan, skolan och omvärlden, bedömning, betyg och utvecklingssamtal, ämnesövergripande undervisning, rutiner avseende skolans profilämnen, elevvård och kompetensutvecklingsplan för personalen.

Skolan har som tidigare nämnts även gjort lokala bearbetningar av de nationella kursplanerna och betygskriterierna. Enligt inspektörernas bedömning är bearbetningarna ett redskap för hur undervisningen skall planeras för att de nationella målen att sträva mot och att uppnå, skall nås. Därigenom bestämmer skolan över agendan för undervisningen och därigenom minskar, enligt inspektörernas bedömning, risken för att läroböckerna bestämmer när, hur och vad barnen/eleverna skall lära sig.

Enligt inspektörerna är lärarnas kunskap om läroplanens kunskapssyn och övergripande mål god. Inspektörerna bedömer att undervisningen i hög utsträckning står i överensstämmelse med intentionerna i Lpo 94 både när det gäller synen på lärande och de ämnesövergripande arbetssätt som ofta föreligger på skolan. Enligt styrdokumentet är en samverkan mellan ämnen en nödvändighet för att möjliggöra en allsidig och meningsfull kunskapsutveckling och detta är vanliga inslag i skolans undervisning. Som exempel på ämnesövergripande undervisning kan nämnas textil och teknik. Enligt rektorn lägger skolan ner mycket tid och energi på att arbeta ämnesövergripande. Det ämnesövergripande arbetet och strävan efter att bygga elevernas kunskap på upplevelser är en av grundstenarna i skolans verksamhet.

Enligt både lärarna och rektorn saknar skolan rutiner för att bedöma vilka kunskaper eleverna har i de ämnen som inte omfattas av de nationella proven. För svenska, engelska och matematik finns olika metoder. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör se över sina rutiner för att försäkra sig om att eleverna når målen i alla ämnen.

Eftersom eleverna har givits möjlighet att få en inblick i de nationella målen och betygsriterierna förstår eleverna i huvudsak grunderna för sina lärares bedömningar och kan således till viss del vara med och kvalitetssäkra kunskapsutvecklingen och betygssättningen. Enligt lärarna och rektorn är de nationella betygsriterierna vägledande vid betygssättningen. Samtal förs till viss del mellan lärare inom årskurser och i olika årskurser i syfte att kraven och bedömningsgrunderna skall vara likvärdiga för elever i olika klasser. Det är i första hand lärare i samma ämnen inom skolan som diskuterar och jämför krav och bedömningsätt. Enligt rektorn förekommer även diskussioner om den så kallade "Den röda tråden" tillsammans med övriga skolor i kommunen. Enligt rektorn är detta ett bra initiativ från kommunen eftersom representanter för olika ämnen träffas för att diskutera ämnen och bedömningsfrågor.

Några elever menar att vissa lärare väger in uppförande, närvaro och flitighet i betygssättningen. Inspektörerna bedömer därför att skolläda och personal bör diskutera bedömning och betygssättning för att säkerställa och klargöra detta arbete.

Enligt eleverna är lärarna bra på att individanpassa undervisningen. Lärare utgår i hög utsträckning från elevernas förutsättning, behov och önskemål. De låter även eleverna prova olika lärtilar för att på så vis vägleda eleverna i att finna sina egna lärtilar.

Skolan arbetar aktivt med att ge särskilt stöd till de elever som är i behov av detta. Enligt lärarna finns bra rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Stödet ges företrädesvis utanför klassens ram, men flera av dessa elever och andra elever saknar åtgärdsprogram. Således är inte effekterna av att ge stöd utanför klassens ram utredda och nedskrivna som en åtgärd i åtgärdsprogram. Inspektörerna bedömer därför att skolan måste se över sina rutiner avseende upprättande av åtgärdsprogram.

Skolan har en kvalitetsredovisning och enligt inspektörerna uppfyller den de krav som ställs i förordningen om kvalitetsredovisning. Kvalitetsredovisningen harmonierar väl med skolans lokala arbetsplan vilket gör att skolans planarbete framstår som systematiskt. Inspektörerna vill dock lyfta fram att kvalitetsredovisningen i högre utsträckning bör beskriva hur skolan har arbetat för att de

nationella målen skall nås och vad resultatet blev av detta arbete. Efter att ha intervjuat skolledningen och personalen bedömer inspektörerna att skolans redovisning styr det förbättrings- och utvecklingsarbete som förekommer på skolan.

Som tidigare nämnts är Ideella föreningen Klässbols Högstadium huvudman för skolan. Föreningens styrelse har fyra ledamöter. Styrelsens ordförande är tillika rektor för skolan. Förutom rektorn finns även en biträdande rektor. Båda har lång bakgrund som musiker, men också av undervisande arbete. Rektorn har under flera år arbetat som lärare inom grundskolan och högskolan. Rektorn är mycket väl förtrogen med verksamheten och väl förtrogen med uppdraget. Eftersom rektorn inte tidigare har arbetat som rektor får han stöd av en av skolans styrelserepresentanter som tillika är rektor vid en grundskola. Skolledningen är mycket omtyckt av både eleverna, personalen och de föräldrar som inspektörerna samtalt med. Rektorn är enligt personalen pedagogisk ledare. Ansvarsfördelning inom skolledningen är tydlig och känd och kommunikationen mellan styrelsen och skolans ledning fungerar mycket bra enligt skolledning och styrelse.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att eleverna har goda möjligheter till inflytande vid skolan. Inspektörerna bedömer dock att reglerna bör i högre grad diskuteras och förankras så att samtliga elever förstår varför reglerna finns. Inspektörerna bedömer att skolans värdegrundsarbete är gott.

Skolans pedagogiska verksamhet tar sin utgångspunkt från de nationella målen och Lpo 94. Inspektörerna är positiva till att skolan aktivt och ofta arbetar ämnesövergripande. Dock behöver skolan se över hur de bättre kan följa upp elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Skolan måste dessutom i sitt bedömnings- och betygssättande arbete enbart utgå från relevanta underlag. Vidare måste skolan upprätta åtgärdsprogram för samtliga elever som är behov av särskilt stöd.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information att skolan står öppen för alla i föreskriven utsträckning, om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Utbildningen skall även vara avgiftsfri.

Bestämmelser finns i bl. a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Eleverna vid skolan har tillgång till utbildning i samtliga ämnen. Skolan informerar om verksamheten både i form av broschyrer och via skolans hemsida. Den information som främst riktas till föräldrar kan antingen tas emot via hemsidan eller via andra kanaler. Hemsidan uppdateras ofta. Via hemsidan skriver eleverna veckobrev för att spegla veckan som har gått och för att informera föräldrarna. Förutom det skriftliga materialet bjuds elever och föräldrar regel-

bundet in till informationsmöten. De föräldrar som inspektörerna samtalat med är mycket nöjda med skolans sätt att informera.

Föreningen har en ekonomi som är i balans och revisionsberättelsen för verksamhetsåret 2004 visar på ett mindre överskott. Styrelsen uppfattar att skolans tjänster är efterfrågade. Styrelsen känner vid besöket inte någon oro för vikande elevtillströmning utan planerar för att i framtiden ha tvåparallellt med två klasser i varje, det vill säga sex klasser med 20 elever i varje klass. Skolverksamheten uppges vara öppen för alla. Eftersom skolan ännu är i ett uppbyggnadsskede har inget urval ännu gjorts bland de sökande. När urval blir aktuellt ämnar skolan i första hand tillämpa ködatum och sedan syskonförtur som urvalsprincip. Skolan planerar att införa intagningsprov i musik och dans eftersom detta är skolans profil.

Skolhälsovård, inklusive skolläkare köps in från en vårdcentral. Enligt skolsköterskan får eleverna skolhälsovård som minst motsvarar den som ges åt eleverna inom motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet. Detta innebär regelbundna hälsokontroller.

Enligt skolans styrelse, rektorn, föräldrar och elever förekommer inte några avgifter och kostnadsfri skollunch serveras dagligen.

Vid skolan finns 23 anställda exklusive skolledningen. Flertalet är deltidsanställda. Av dessa 23 har nio lärarutbildning. Tre av dessa nio har gymnasielärarutbildning. Av de som inte har lärarutbildning är det flera som har kompetenser inom den estetiska verksamheten och flera som studerar till lärare. Enligt rektorn har skolan 8,2 lärare per 100 elever. Motsvarande för riket är 7,9. Rektorn uppger att registerkontroll, i enlighet med lagens krav, utförs på all personal vid nyrekrytering.

Skolan har en kompetensutvecklingsplan. Den syftar till att personalen skall få den kompetensutveckling de behöver för arbetsuppgifterna. Enligt skolledningen finns en koppling mellan kompetensutvecklingsplanen och kvalitetsredovisningen.

Inspektörerna bedömer att skolans lokaler är ändamålsenliga. Enligt uppgift från lärare och elever är även skolans datorer ändamålsenliga och omfattningen av datorer tillfredställande. Skolan har inte tillgång till ett eget skolbibliotek, men nyttjar vid behov kommunens bibliotek. Trots detta bedömer inspektörerna att eleverna på ett effektivt sätt har tillgång till olika referenslitteraturer samt annan litteratur.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att verksamheten är ekonomiskt stabil och att eleverna har tillgång till en kostnadsfri och tidsenlig utbildning som väl motsvarar den som ges inom det offentliga skolväsendet.

Datum	Ort
2006-05-10	Göteborg

Erik Bergeå
Patrik Nystedt